

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Candidatus Abbreuiatus Jurisprudentiae Sacrae, Hoc Est,
Juris Canonici, Secundum Gregorii Papae IX. Libros V.
Decretalium Explanati Summa, Seu Compendium**

Pichler, Vitus

Augustae Vindel., 1733

Titulus XXVII. De Successionibus ab intestato.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63462](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63462)

testator illum celebrari voluerint, fieri consuevit, citatis ad illam omnibus interesse habentibus, quibus originale exhibetur, & iis, qui desiderant, communicatur copia testamenti, relicto spatio hæredibus adeundi hæreditatem, & aliis si velint, impugnandi testamentum. Postea conficitur Inventarium, de quo supra n. 39. quæ confectio licet spectaret ad Executorem testamentarium in præsentia hæredum, apud cives tamen & plebeios in Bavaria non sine interventu Judicis Ordinarii. *Landt-Recht tit. 43. a. 2.* qui in eadem Bavaria statim post obitum obsignat bona defuncti omnia, exceptis iis, quæ ad usum quotidianum sunt necessaria. Confectio Inventariò consignantur bona defuncti Executori, qui finita executione tenetur hæredi coram Judice rationes reddere executionis suæ.

TITULUS XXVII.

De Successionibus ab Intestato.

SUMMARIUM.

1. *Successio quotuplex, præsertim ab intestato quid sit.*
2. *Classes succedentium ab intestato.*
3. *Primo succedunt Descendentes, & quales.*
4. *In eorum defectu Ascendentes, & quomodo.*
5. 6. *Si & isti deficiant, Collaterales, & quinam prius.*

7. 8. *An aliquando succedat Uxor, aut F
scus.*

9. *Quis succedat Clericis, & Novitiis.*

10. *An valeat pactum de succedendo, vel non suc
cedendo.*

Successio ab intestato opponitur successioni
ex testamento, & est acquisitio hæredita
tis extra casum testamenti & ultimæ vo
luntatis, seu quando defunctus deceffit *intestatus*.
h. e. quando vel nullum testamentum aut alias
dispositionem fecit, vel quando quidem fecit te
stamentum, sed invalidum, vel validum quidem,
sed postea destitutum, ruptum, vel annullatum.
Hæc successio vel est *Civilis seu Legitima*, quando
ex dispositione Legis seu Juris Civilis vocantur ali
qui ad hæreditatem, sicut per testamentum vo
cantur ex *voluntate hominis*. Vel est *Prætoria*,
quando Prætor aliquos vocat, de Jure Civili alias
non vocatos, uti sunt liberi jam emancipati, &
cognati, quos Jus Prætorium admittit ad succeden
dum parentibus & cognatis. *l. 2. ff. Unde legitimi*
l. 1. ff. Unde cognati. Rigor autem Juris Civilis
solum admittit constitutos in patria potestate, &
agnatos. *§. 9. Inst. de hæred. quæ ab intest. i. 1. cit.*
pr. Atque hæc successio Prætoria vocatur etiam
bonorum possessio. Vel est *Feudalis*, quando ali
quos vocat Jus Feudale, de qua nos ad *tit. de*
Feud. supra. Vel est *Statutaria*, quando Statutum
vel *Consuetudinaria*, quando observantia loci ali
quos ad succedendum vocat. Vel denique est
Pactitia, quando per pactum *affirmativum* acquiri
tur alicujus hæreditas, aut per *negativum* ei renun
tia-

De Successionibus ab intestato. 101

tiatur in aliorum favorem. Hic solum agetur de *Civili* ac *Prætoria*, & breviter de *Pactitia* in fine.

Dico 1. Tres sunt ordines seu classes de Jure 2
Civili & Prætorio succedentium ab intestato, nempe descendentium, ascendentium, & collateralium defuncti. *Nov. 118. c. 1. 2. 3.* Itaque.

Dico 2. Ante omnes alios ab intestato succedunt soli descendentes, nempe parentibus liberi naturales & legitimi simul in capita: si verò liberi non existunt ulli, succedunt nepotes & neptes, & quidem, si descendant ex una tantum stirpe, etiam in capita; si verò ex pluribus liberis, in stirpes: demum si unus vel plures ex liberis essent superstites, alius autem aut plures essent demortui, relictis tamen liberis, isti liberi, & respectu defuncti nepotes, succedunt tantum in stirpes. *Nov. cit. c. 1. §. 6. Inst. de hered. qua ab intest. l. 2. C. de suis & legit. hered.* Ratio, quia liberi & nepotes in linea recta votò parentum & avorum ad bona à se relicta vocari censentur. per *l. 220. §. fin. ff. de V. S.* imò & naturali æquitate, quæ dicitur, liberos & descendentes ali debere ex bonis eorum, à quibus vitam hauserunt. Dixi 1. *Naturales & legitimi simul*, sive sint sui sive emancipati, sive mares sive fœminæ, sive jam nati, sive in utero adhuc existentes, sive sæculares sive Clerici, aut Religiosi Religionem successionis capacem professi; sed loco horum succedit Religio. Idem jus succedendi competit legitimatis per subsequens Matrimonium. *Naturales tantum* vel *bastardi*, item *spurii*, succedunt quidem matri & ex linea materna ascendenti-

bus æqualiter cum legitimè natis, non tamen patri, cui nunquam succedunt *spurii* seu vulgò quæriti, cùm horum pater sit incertus, *naturalis* verò tunc solùm, quando pater non habet legitimam uxorem, nec prolem legitimè natam, ac *sexante* tantùm, seu in duabus unciiis, cum sua matre, si adhuc vivat, dividendis, de Jure autem Bavarico insuper requiritur, ut nec adsint consanguinei collaterales patris; nepotes autem naturales à successione avi paterni semper excluduntur. *l. 2. l. 8. ff. unde cognati. Auth. licet C. de Naturalibus lib. Nov. 89. c. 12. §. 4. & 6. inf. Stat. Bavar. tit. 39. a. 2. 3. 5.* Sed nec matri, si Illustris sit, & prolem legitimam habeat, succedunt spurii. *l. 5. C. ad S. C. Orfit.* debentur tamen ipsis alimenta ex bonis matris. *Nati ex damnato coitu* nec matri nec patri succedunt, imò nec alimenta ipsis debentur Jure Civili. *Nov. cit. c. ult.* Sed negari alimenta nec Jure Canon. *c. 5. de eo, qui duxit, quam polluit* &c. nec æquitas naturalis patitur. Legitimati per Rescriptum (seclusa consuetudine opposita, quam quidam vigere ajunt) non succedunt parentibus in præsentia legitimè natorum, nisi Princeps, qui solus id potest, specialiter legitimaverit in ordine ad successionem. Dixi 2. *in capita*, seu in partes æquales juxta numerum capitum seu personarum in eodem gradu existentium, nempe quot sunt personæ succedentes, *so vil Mundt/ so vil Pfundt.* Dixi 3. *in stirpes* (vel *stirpem*) ubi nempe non attenditur numerus personarum, sed stirps vel stirpes, ex quibus descendunt hæredes. v. g. pater reliquit tres liberos, unus tamen ante patrem defunctus est relictis s. liberis: isti s. liberi suc-

succedunt omnes simul sumpti in tertia parte hæreditatis patris, & respectivè avi, quia non succedunt *jure proprio* & ex propria persona, sed *jure representationis* & in persona sua parentis, cui, si supervixisset tempore mortis patris, tertia pars fuisset debita.

Dico 3. In defectu descendentium succedunt 4
ascendentes legitimi proximi, nempe pater & mater, in capita & in portione æquali, vel solus pater, si mortua jam priùs est mater, si autem & hæc præmortua fuisset, avus (vel avia) paternus aut maternus, exclusis semper remotioribus gradu, & omnibus collateralibus; nisi 2. adessent fratres germani, vel sorores germanæ defuncti, h. e. qui utrumque parentem, patrem & matrem, cum defuncto communem habuerunt, seu duplici vinculo sunt conjuncti, *zweybändige Brüder/oder Schwester*; hi enim cum ascendentibus succedunt in capita, & eorum, si qui præmortui sunt, liberi in stirpes; si tamen 3. nullus germanorum superviveret, & soli eorum liberi adessent, excluderentur penitus ab ascendentibus. *Auth. defuncto C. ad S. C. Tertull. Nov. 118. c. 2. Nov. 127. c. 1.* Dixi, *exclusis remotioribus gradu*. Est autem *gradus* nihil aliud, quam unius personæ ab altera in eadem linea (recta, vel obliqua seu collateralis) distantia. Quoad computationem graduum in materia successionis attenditur Jus Civile, quod quidem in linea *recta*, ascendentium vel descendentium, non differt à Jure Canonico, & pro linea recta ab utroque Jure traditur hæc regula, *tot sunt gradus, quot sunt generationes. vel, quot sunt personæ unâ demptâ*, nimirum com-

muni stipite. Pro linea autem *collaterali* seu *transversa* discrepat Jus Civile à Jure Canonico, & eandem sequitur regulam, ita ut proin in linea transversa non detur primus gradus, & frater & soror, vel duo fratres, jam distent duobus gradibus, quia duæ intercesserunt generationes, vel duæ saltem reperiuntur personæ dempto patre, communi stipite. Quæ regula in sequenti successione ordine erit observanda. Quare

§ Dico 4. In defectu tam descendentium quàm ascendentium (nempe liberorum & nepotum, ac parentum & majorum, in linea recta) succedunt consanguinei collaterales, videlicet 1. fratres (& sorores) germani in capita, & unius præmortui liberi in stirpem, exclusis unilateralibus, *Einbårn Dig-Halb- oder Stieff-Brüder* nempe *consanguineis*, qui eundem cum defuncto patrem, non eandem sortiti sunt matrem, & vicissim *uterinis*, qui ex eadem quidem matre, non autem ex eodem patre procreati sunt; imò liberi germanorum, etiam soli, excludunt fratres unilaterales. 2. Ubi non exstant fratres germani, succedunt fratres unilaterales, tam uterini quàm consanguinei, si adsint utriusque classis, & quidem probabiliùs æqualiter sine distinctione inter bona, utrùm ea provenierint ex matre vel patre, quia bona, postquam pervenerunt ad fratrem, fraterna evaserunt, & non amplius sunt paterna vel materna. 3. In defectu omnium fratrum & sororum, & ex eis natorum liberorum, vocantur ad successionem in capita reliqui consanguinei propinquiores gradu, exclusis remotioribus, in infinitum, non attento sexu, vel duplici vinculo, vel jure representatio-

tio-

tionis, quod jus repræsentationis sicut in linea ascendente datur nunquam, & in descendente in infinitum, ita in collateralibus datur quidem, at ultra fratrum filios non extenditur. Sumuntur hæc omnia ex *Nov. 118. c. 3. Auth. cessante cum duabus seqq. C. de legitim. heredib. l. 2. §. 2. 4. 5. ff. de suis & legit. hered.* Intelligenda tamen sunt de fratribus legitimè natis, vel per Matrimonium legitimatis; nam naturales & spurii, nisi sint uterini, non succedunt, nec legitimati per Rescriptum, fratribus legitimè natis, licet sibi invicem succedant.

Objic. 1. Est commune axioma *ex l. 13. §. 2. C. de legitim. hered. desumptum: maternis cedant materna, paterna paternis:* ergo fratres uterini non succedunt consanguineis fratribus in bonis à patre ad hos translatis, nec vicissim consanguinei, seu ex eodem patre prognati, uterinis seu ex eadem matre genitis in bonis à matre ad hos translatis. 2. In *§. ult. Inst. de success. cognat.* jus succedendi in collateralibus restrictum est ad decimum gradum consanguinitatis: ergo non datur in infinitum. *§. ad 1. N. Cons. & suppositum,* quod bona, à parentibus in fratres semel transmissa, sint adhuc paterna vel materna: dein *l. 13. cit.* derogatum est per *Nov. cit.* Ad 2. Ibi Imperator solum dicit, quod consanguinei succedant, *etsi decimo sint gradu;* adeoque hunc gradum præcisè ponit pro exemplo remotæ cognationis vel agnationis, ultra quem ordinariè illa probari amplius non potest, non verò excludit remotiores.

Quæres, an liberi fratrum & sororum, qui fortè omnes jam sunt præmortui, superstites soli

succedant in capita, vel in stirpes? *¶* in capita. *2. cit. §. 2. Comit. Spirens. §. 38. de anno 1529.*
 Ratio, quia, si nullus amplius superest ex fratribus vel sororibus, cessat fundamentum representationis, neque soli fratrum diversorum filii representant personam patrum suorum. Aliud foret, si vel unicus ex fratribus superesset.

- 7 Dico §. Casu quo deficiunt omnes consanguinei, tam collaterales, quàm ascendentes & descendentes, defunctus autem reliquit uxorem, iste de Jure Prætorio succedit in bonis mariti, ac vicissim maritus in bonis uxoris. *l. un. C. Unde vir & uxor.* nisi existant Pacta dotalia, aut nisi statutum, vel consuetudo loci aliud exigat. Si verò adsint liberi, vel alii consanguinei, tunc seclusis pactis dotalibus, statuto, vel consuetudine loci, quæ omnino observari debent, de Jure Civili uxor marito, & vicissim, succedit vel in quarta parte bonorum defuncti, si ejus consanguinei non sunt plures quàm tres, vel in portione virili, *Kinds-Theil* / si plures sint, sed solum tunc, quando defunctus fuit dives, & superstes conjux est pauper. *Auth. Præterea C. eod. Nov. 117. c. 5.* Si uxor concurrat cum liberis, solum usumfructum suæ portionis, si verò cum consanguineis aliis, proprietatem consequitur. Quomodo de Jure Bavarico sibi succedant conjuges, & quid cuilibet vel ejus hæredibus post mortem alterius cedat, præsertim quoad acquæsitus, *das Errungene Gut* / seu bona, quæ communi utriusque operâ constante Matrimonio acquisita sunt, tam in casu, quo liberi adsunt, quàm quo non adsunt, videri potest in Statu-

tis Bavar. tit. 1. 4. 1. 3. 4. 10. & ibi Cancellar. Schmid.

Dico 6. Casu quo & omnes consanguinei, & 8
 uxor quoque deficit, defuncti bona capit Fiscus, seu ærarium Principis. l. 1. & 4. C. de bonis vacant. lib. 10. Si verò defunctus vixit in aliquo Collegio legitima auctoritate instituto, huic cedunt illius bona. Si autem fuit peregrinus, illa occupat Episcopus eroganda in pias causas. Auth. omnes peregrini C. communia de success.

Quæres, quis succedat Clericis, item Novitiis 9
 in Ordine Religioso, vel etiam Religionem professis? R. 1. Clericis habentibus bona patrimonialia, quasi-patrimonialia, parsimonialia, aut industrialia, succedunt consanguinei proximi. In beneficialibus congruæ sustentationi superfluis Ecclesia, in qua habuerunt Beneficium, uti & in patrimonialibus, si nullos habeant consanguineos. c. 1. h. t. c. 1. & fin. de pecul. Cleric. c. 12. de testam. Nisi nempe aliud obtineat consuetudo, vel privilegium, vel Camera Apostolica, aut Episcopus habeat jus spoli, ut vocant. R. 2. Novitiis, si non fecerint aliam dispositionem, uti possunt, succedunt proximi consanguinei exclusò Monasteriò. Idem est, si Novitius ex speciali privilegio ante expletum Novitiatus annum ratione morbi emittat Professionem, & moriatur. R. 3. Professis non tam succedit, quàm retinet Monasterium illa bona & jura, circa quæ ante Professionem aliter non disposuerunt. Auth. Ingressi C. de SS. Eccl. can. 7. 9. caus. 19. q. 3. c. 2. de testam. Si autem Religio non foret capax dominii bonorum temporalium, sta-

statim post emissam Professionem succederent Professi hæredes ab intestato, perinde ac si morte naturali fuisset defunctus.

10 Dico 7. Successio pactitia de Jure Communi non valet, si vel per pactum negativum renuntietur hæreditati alicujus certi & determinati adhuc viventis. *l. fin. ff. de suis & legit. hæred.* vel per pactum affirmativum agatur de successione in bonis alicujus determinati & viventis adhuc, ac non consentientis, aut in consensu non perseverantis usque ad mortem. *l. 15. l. 19. l. fin. C. de Pactis.* quia ejusmodi cessiones & pacta præbent occasionem optandi vel captandi mortem alienam. Dixi, *de Jure Communi*; nam *vi Statuti* passim licet ac validè renuntiant filiæ Illustrès hæreditati paternæ, & *vi consuetudinis* validè ac licet eriguntur pacta dotalia, in quibus sponsi paciscuntur de successione futura inter se: sic etiam subinde renuntiantes hæreditati reservant sibi regressum ad hæreditatem in eventum, quo aliqua linea, in cujus favorem renuntiârunt, fuerit extincta, vulgò, *auf einen ledigen Anfall.*

Objic. Hujusmodi pacta de futura hæreditate viventis valent, si eis adjiciatur juramentum: ergo non simpliciter sunt irritata à Jure, vel saltem non præbent ansam optandi & captandi mortem alienam, quod esset contra Jus Naturale, quo repugnante nec juramentum potest obligare. *R.* In meis principiis, qui defendo, per juramentum non confirmari actus à Jure Civili in favorem privatorum irritatos. *N. ant.* Interim tamen valet tale juramentum in sua linea, & parit obligationem Religionis sibi propriam, licet non resuscitet ob-

liga-

ligationem Justitiæ, aliàs pacto valido propriam; cum omne juramentum, quod non vergit in præjudicium tertii, & dispendium salutis æternæ, servari debeat ex virtute Religionis. *c. 28. de Jurejur. c. 2. de pact. in 6.* Cæterum quamvis in *l. 61. ff. de V. O. & l. fin. cit.* hujusmodi pacta dicantur esse *contra bonos mores*, & præbere ansam optandi mortem alienam, indè tamen non sequitur, quòd sint contra Jus Naturale; quia tantum sunt contra bonos mores Civiles, seu contra Jus Civile, non contra Jus Naturale, aliàs nec consuetudine possent subsistere aut statutò. Neque præbent ansam captandæ mortis alienæ proximam, & per se, sed solùm remotam & per accidens, atque ex malita hominum accidentali.

TITULUS XXVIII.

De Sepulturis.

SUMMARIUM.

1. *Quit sit sepultura Sacra.*
2. 3. *Quinam eâ gaudeant, vel non.*
4. *Ubi fideles sint sepeliendi.*
5. *Quæ sint jura Parochi circa sepulturam.*

Sepultura, nimirum *sacra*, in nostro Jure tripliciter accipitur. 1. Pro jure sepeliendi corpora mortuorum. 2. Pro actu seu officio, quod in sepeliendis corporibus impenditur. 3. Pro loco ipso, ubi illa sepeliuntur. Et in hoc sensu definitur esse locus religio-